

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. I. An omnis creatura immediatè à Deo dependeat in esse & operari?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

esse independens & æternum: impossibile proin, ut, si non existat, illud sit adæquatè perfectum, cum ei desit prima perfectionis prærogativa, nempe illimitatum esse. Tantam igitur, & non majorem habebit perfectionem, quantum accipiet, utique non adæquatam, sed limitatam, nisi velis dicere, imperfectionem perfectioni essentialem esse, quod repugnat in terminis. Possumus ergo concludere, quòd Ens adæquatè perfectum existat, cum illud evidenter non sit impossibile; tale Ens est Deus ipse ter Optimus, Maximus: ergo.

Ejusmodi argumenta proponuntur à variis varia, v. g. vera carentia omnis imperfectionis non est imperfectio; esse impossibile est imperfectio: ergo vera carentia omnis imperfectionis non est impossibilis. Item: *Esse* est evidenter possibile, quia impossibile est id, quod involvit esse, & non esse; esse autem non potest involvere non esse. Item: datur aliquid imperfectum: ergo est possibile ens omni ex parte perfectum; quia omne ens imperfectum, est ideo imperfectum, quia non habet omnem perfectionem possibilem: implicat enim in terminis, quòd ideo sit imperfectum, quia non habet perfectiones impossibiles, sive quia non est Chimæra: ergo omnis perfectio est possibilis: ergo ens perfectum, seu habens omnem perfectionem est possibile. Ejusmodi, inquam, argumenta proponuntur plura, quæ tamen omitto, quia illud, quod cum addita confirmatione proposui, videtur rem totam ad sua fundamenta melius revocare, & dilucidius explicare. Utrum porro intellectum convincat demonstrativè, id asserunt multi, cum Peripatetici, tum imprimis Cartesiani, quibus ego me non opponam, utpote qui gaudeo, si supremi Numinis nostri existentia modis pluribus demonstretur. Interea tamen sunt etiam multi, qui putant, ejusmodi argumenta detinere quidem intellectum, non tamen convincere, & quietum reddere. Inter istos fuit Doctor Angelicus, dum resp. 2. art. 1. sic disseruit: *Dato, quòd quilibet intelligat, hoc nomine DEUS significari illud, quo majus cogitari non potest; non tamen propter hoc sequitur, quòd intelligat, id quod significatur per nomen esse in rerum natura, sed in intellectus apprehensione tantum; nec potest argui, quòd sit in re aliquid, quo majus cogitari non potest, quòd non est datum à ponentibus Deum non esse.*

CAPUT II.

De Deo operante.

§. I.

An omnis creatura immediatè à Deo dependeat in esse & operari?

Q Uòd omnis creatura tam in fieri, quàm in conservari necessariò dependeat immediatè à Deo, ita ut sine influxu Dei immediato creatura nulla possit produci, nulla conservari, est communissima contra Durandum & paucos alios Catholicorum Sententia, & adeò recepta, ut à S. Thoma, Suarío, Bellarmino, & aliis opposita dicatur periculosa. Prob. 1. Auctoritate Script. & SS. Patrum: Nam Isai 26. dicitur: *Omnia enim opera nostra opera-*

us es nobis. Et ad Rom. 11. *Ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia* Et 1. ad Cor. 12. *Qui operatur omnia in omnibus.* Joann. 5. *Pater meus usque modo operatur.* Et Sap. 11. *Quomodo posset aliquid permanere, nisi tu voluisses? aut quod à te vocatum non esset, conservaretur?* Sed isti textus denotant influxum Dei immediatum in quamlibet creaturam, & ita intelliguntur à SS. Patribus, ut videri potest apud Suarium Disp. 22. Metaph. ut enim plura omitam, S. Ansel. in Monolog. cap. 12. ait: *Dubium non nisi irrationali menti esse potest, quod cuncta, quæ facta sunt, eodem ipso sustinente vigent, ac perseverant esse, quandiu sunt, quo faciente à nihilo habent esse, quod sunt.*

Prob. 2. ratione: Quia sicut creatura est de se insufficientis, ut primò existat, ita etiam insufficientis videtur, ut in esse perseveret: & sicut cessante actione illuminativa, cessat lux in aëre, ita cessante actione conservativa Dei cessarent omnia; nam esse summam sui & aliorum sufficientiam, est specialis perfectio, quæ Deo negari non debet. Conf. 1. Spectare videtur ad summam Dei sufficientiam & amplitudinem perfectissimi in creaturas omnes dominii, ut Deus saltem possit immediate influere in omnes effectus creatos; sed non posset immediate in omnes influere, nisi actu in omnes influeret: nec enim posset influere in illam actionem totalem, per quam effectus poneretur à sola creatura, cum talis actio essentialiter à sola creatura dependeret. Conf. 2. si Deus in aliquem effectum creatum non influeret immediate, non posset illum immediate destruere, sed solum mediatè, destruendo scilicet illius causam, vel producendo aliquam entitatem cum priore impossibilem; hoc videtur limitare Divinum in creaturas dominium: ergo, prob. maj. quia immediata destructio effectus fit cessando ab actione productiva vel conservativa ejusdem; sed nemo potest cessare ab actione, quam ipse non ponit. Similiter positis omnibus ad agendum requisitis, non posset convenienter impedire effectum per nolitionem, nisi simul ab illo dependeret; quia velle & nolle solum sufficient ad determinandas operationes potentiarum, quæ sunt in habente talem voluntatem: unde si effectus esset operatio solius potentiae creatæ existentis extra Deum, Divina voluntas nolens non sufficeret ad illam impediendam: deberet ergo Deus, vel causam destruere, vel entitatem aliam impediendam producere, quod inconvenientius videtur.

§. II.

Argumenta Contraria.

Primum: Gen. 2. dicitur *Deus requiesisse die 7. ab universo opere, quod patrarat* ergo nihil deinceps est operatus. Resp. ne. conf. Sensus allati textus est, ut videre est apud Cornelium à Lapide, quod Deus die 7. mundum absolverit, quodque tunc nullas novas rerum species produxerit, quæ spectarent ad integritatem mundi: quod enim Deus etiam postea operatus sit, patet ex his Christi verbis: *Pater meus usque modo operatur.*

2. Imperfectio operis arguit imperfectionem artificis; extrema illa indigentia, quæ causis creatis adscribitur, est magna imperfectio operum Divinorum; ergo. Resp. dist. maj. imperfectio materialis, essentialis, & metaphysicè necessario imbibita in omni agente purè creato, ne. imperfectio alia formalis pro-